

Radbode #5

Personeelsmagazine Radboudumc | Jaargang 43

juli 2018

Bijzondere verhalen,
vrijwilligerswerk
in vakantietijd.
pag. 20

Zomerse zoemers
zoeken ons op

200 dagen
Bertine Lahuis:
een terugblik

Persoonsgericht met de nieuwe avond- en nachtcoördinatoren
Marc Reuser en Alice Hendriks

De nacht draait door

Het Hulpfonds helpt!

50
1968-2018

Het Hulpfonds biedt aan alle collega's van het umc en de universiteit financiële ondersteuning. Wij helpen met financieel advies, budgetbegeleiding en renteloze leningen.

Wil je meer informatie?

E-mail: info@hulpfondsradboud.nl | Telefoon: (024) 309 33 10 | www.hulpfondsradboud.nl

Radboud Universiteit

Radboudumc

Van Anken
makelaardij
omroerend goed

PARKZOOM 29 – NIJMEGEN | VRAAGPRIJS € 982.500,- k.k.

Vrijstaande luxe villa in jaren 30-stijl met fantastische aanbouw en garage. Voorzien van zonnige en speelse tuin. Verkeersluwe prettige buurt. Gelegen in een prachtige groene omgeving met vrij uitzicht en op loopafstand van bos, park Brakkenstein, sportaccommodaties en Radboud universiteit.

Bouwjaar: 1999 | Inhoud woning: 925 m³ | Energielabel: A | Perceeloppervlakte: 680 m² + 1/7 deel van 1,5 hectare paardenwei | Gebruiksoppervlakte woonfunctie: 250 m² | Aantal kamers: 8 kamers, waarvan 4 slaapkamers

Meer weten?

Neem dan contact op met Juliëtte van Anken of Onno Disveld.

Pontanusstraat 1 | 6524 HA Nijmegen | 024 - 322 36 26
info@vananken.nl | www.vananken.nl

TE KOOP IN MILSBEEK

Heerlijk wonen in een vakantie omgeving!

Zeer luxe villa met een in pandige grote garage, geïsoleerde dubbele carport en een schitterende aangelegde tuin.

Het object is zeer gunstig gelegen in "de villawijk" van Milsbeek, op loopafstand van het watersportgebied "De Mookerplas" en natuurgebieden "De Mookerheide" en "Het Reichswald". Het pand is zeer luxe gebouwd, met eerste klas bouwmaterialen en verkeert in een optimale onderhoudstoestand. www.rozenbroek29.nl

Vraagprijs € 685.000 k.k.

Aanvaarding per direct

Spoorstraat 13, Tel: 0485-550450
E-mail: gennepe@twanpoels.nl

Radboud **in'to** Languages
opent nieuwe werelden

Summer Boost Camp

EENDAAGSE TRAININGEN ENGELS

Pronunciation Boost | Presentation Boost |
Meetings in English | Emailing in English |
The Power of Words | Storytelling |
Grammar Boost |

27, 28 en 29 augustus

www.into.nl

INHOUD

8

08 WETENSCHAP – De mug brengt tropische ziektes naar Europa. Een goede oplossing voor het stuiten van de opmars is er nog niet. Maar daar wordt hard aan gewerkt binnen het Netherlands Center for One Health, waar het Radboudumc sinds dit jaar deel van uitmaakt.

12 ZORG – De nacht is een speciale tijd in ons umc. Lege gangen, stille hectiek. Mooi en bijzonder werk, maar ook zwaar. Radbode proeft sfeer in de avond en nacht en gaat op pad met de nieuwe avond- en nachtcoördinatoren die de nacht beter gaan structureren.

16 ORGANISATIE – Lid van de Raad van Bestuur Bertine Lahuis heeft haar eerste 200 dagen bij het Radboudumc diverse indrukken opgedaan en gesprekken gevoerd.

LEESTIP

ANTOINETTE VAN SUMMEREN IS BEDRIJFSARTS BIJ DE ARBO- EN MILIEUDIENST. ZE TIPT DE RONDVRAAG OP PAGINA 20 EN 21.

Vakantie en wat nu?

Nog even en veel collega's gaan weer met zomervakantie. Het lijkt voor de hand liggend, maar het is ontzettend belangrijk om wat langere tijd 'af te schakelen'. Het belang daarvan moet je niet onderschatten. Even met de 'heli-kopterview' naar jezelf kijken: waarom doe ik wat ik doe, waar krijg ik energie van en wat heb ik nodig voor een goede balans werk en privé? Dat bedenken je niet in één avond. Echt loskomen van je werk, daar heb je een paar dagen voor nodig. Een week vrij om bij te tanken is goed, maar is te weinig om echt in je kracht te komen en vol creativiteit aan de slag te kunnen. Want je moet gewoon fit zijn om hier te werken. Deze periode is nodig om te doen waar je blij van wordt. Lekker door de natuur banjeren als je veel werk met je hoofd hebt gedaan of juist veel lezen als je veel fysiek werk doet. Op pagina 20 lees je over collega's die een deel van hun vakantie gebruiken voor vrijwilligerswerk: het zijn bijzondere verhalen die de kern raken, zij doen namelijk iets waar ze veel energie van krijgen.

20

Hoe is dat befallen, wat is haar opgevallen? In gesprek met een energieke bestuurder.

20 RONDVRAAG – Zon, zee en strand. Of cultuur. Of sportief bezig zijn. Er zijn veel manieren om vakantie te vieren. Sommige medewerkers kiezen voor een andere invulling, zij doen vrijwilligerswerk. Wat drijft hen? Vier collega's over hun bijzondere, menslievende vakantiebesteding.

RUBRIEKEN

04 HET GETAL
06 KORT
11 5 VRAGEN AAN
19 DE PATIËNT

20 RONDVRAAG
23 HET MOMENT
24 ACHTEROP

ANTOINETTE VAN SUMMEREN

Radboudumc

HET GETAL

Jannie Meussen Paul Lagro

57

Zoveel medewerkers en vrijwilligers bezorgen op Vierdaagsevrijdag circa honderd patiënten een onvergetelijke dag op het Radboudumc-terras aan de Via Gladiola. ‘Ik vind het de leukste en indrukwekkendste dag om te werken’, zegt coördinator Erik Wannet (manager bij Patiënt Services & Logistiek). ‘Je ziet patiënten en hun naasten zo genieten. Met aan het eind een bloemenzee aan gladiolen op de bedden. We krijgen van lopers zoveel positieve reacties: “Geweldig dat jullie dit doen.”’

Het begon 21 jaar geleden met een paar parasolletjes. Nu is het een event waar veel bij komt kijken. Al in maart moeten de vergunningen worden aangevraagd voor tent, blaaskapel en horeca. Een week vóór de Vierdaagse is Beveiliging al in de weer met het afzetten van de plek met dranghekken. Op de dag zelf zorgen vier van hen voor de veiligheid. Twee medewerkers van Vastgoed & Infrastructuur verzorgen de stroomvoorziening. Acht transportmedewerkers brengen patiënten met hun bed naar de weg, er is plek voor 35 tot 40 bedden. 25 vrijwilligers begeleiden de andere patiënten, in rolstoel en lopend, en verzorgen de catering in de tent samen met medewerkers van Vermaat. Acht verpleegkundigen zijn er voor verpleegkundig toezicht. Patiënten komen vaak met infuuspompen, zuurstofflessen en sondevoeding, mits ze toestemming hebben van de arts. In geval van nood staat er een SEH-arts paraat. Erik geeft nog wat getallen: ‘We delen tweehonderd lunchpakketten uit, 550 flesjes water én 1.000 sambaballen, want we maken er elk jaar een sambafestijn van. Vergeet ook niet Jos Wessels te noemen, hoofd Mortuarium. Hij maakt als dj het feest compleet.’ ■

IMPACT VAN ONDERZOEK

4,3 miljoen voor computerprogramma

ScreenPoint Medical, een spin-off van het Radboudumc, heeft 4,3 miljoen euro opgehaald bij investeerders. Met die investering kan het zelflerende computerprogramma Transpara van ScreenPoint Medical versneld naar de markt toe. Transpara beoordeelt röntgenfoto's van borsten op de eventuele aanwezigheid van tumoren.

Transpara, dat is ontwikkeld op basis van Artificiële Intelligentie (AI) en een groot databestand van beelden, vergemakkelijkt en verbetert de beoordeling van mammogrammen (röntgenopnames van de borst). Onderzoek wijst uit dat de prestaties van het programma vergelijkbaar zijn met beoordelingen door radiologen. Een recente studie toont bovendien aan dat radiologen die met Transpara werken meer tumoren weten op te sporen. Het systeem kan ook een bijdrage leveren aan een vermindering van de werklust van radiologen.

Afscheid kinderoncologie met 'spuit de dokter plat & de zuster ook'

Met het watergevecht 'spuit de dokter plat & de zuster ook' zwaaiden we de kinderen en medewerkers uit die overgaan naar het Prinses Máxima Centrum (PMC) voor kinderoncologie. Alle kinderoncologische zorg in Nederland wordt ondergebracht in dit nieuwe ziekenhuis.

Zie het nieuwsbericht op intranet van 31 mei.

Makkelijk de weg vinden bij hoofdingang

Het is belangrijk dat patiënten en bezoekers gemakkelijk de weg kunnen vinden naar de hoofdingang en dat het helder is waar je wel en niet mag parkeren of stoppen om iemand op te halen of af te zetten. Daarom wordt het gebied voor de hoofdingang opnieuw ingericht. Met een nieuwe toegangsweg met rotonde, luifel en passende beplanting komt er een entree waar je makkelijk de weg kunt vinden.

@DokterBertho Tijdens mijn weekendvisites op de afdeling trof ik een kamer met een erg oude patiënte; een van de schoonmaaksters stond een geanimeerd praatje met haar te maken. Het is zó belangrijk dat compassie in alle lagen van de zorg zit! [#compassion4care](#)

@annetbongaerts Shanna, ik was bij je pitch, geweldig de nieuwe kleding, eindelijk!! Heb nooit begrepen waarom patiënten met zo'n raar 'OK jasje' in bed lagen! [#patientspartner](#) succes!

@IlseC @medischcontact Zojuist een verplichte vragenlijst voor [@radboudumc](#) ingevuld voor mijn 11 maanden oude dochter, of ze problemen heeft met haar mobiliteit en het afgelopen jaar gevallen is... [#lerenlopengaat-metvallenopstaan](#) [#praktijkperikel](#) [#registratielast](#)

@elisevbelle Wat een leuke gesprekken met allerlei [@radboudumc](#) collega's vandaag over hun [#mangomoment](#)! Iedereen die zorgt of voor gezorgd is kent dit, en brengt bij allen weer een glimlach als ze er over vertellen. Met mijn vpk team afgesproken dit vaker met elkaar te delen! [#WMTY18](#)

Verpleegkundige Inigo Heijmans was bij alle bevallingen van Kirsten Kros, bij de geboorte van Lizzy, Jilly, Pippy en Boy.

Vier bevallingen met één verpleegkundige

Haar moeder zei altijd: 'De enige leuke reden om in een ziekenhuis aanwezig te zijn, is voor een zwangerschap of bevalling.' Voor Kirsten Kros was die ervaring extra bijzonder, omdat ze daarbij vier keer de zorg kreeg van dezelfde verpleegkundige, Inigo Heijmans. Kirsten: 'Hij is zo'n aimabele man en verstaat zijn vak zo goed. Hij heeft mij, en mijn man en moeder, telkens door de zware bevallingen heen gelooft en bijgestaan. Hij vertelde dat het voor hem de eerste keer was dat hij bij de geboorte van alle kinderen uit één gezin aanwezig was. Een bijzondere mijlpaal aan het einde van zijn loopbaan.'

Praktijkleercentrum mbo-studenten

Ons umc biedt elk jaar een stageplaats aan 250 tot 300 studenten Verpleegkunde. Voor de 45 mbo-studenten is twee jaar geleden een Praktijkleercentrum ingericht. Een cocreatie van ROC Nijmegen, de Radboudumc Health Academy en de verpleegafdelingen.

Onlangs studeerden de vierdejaars mbo'ers af die hun terugkomdagen niet op het ROC maar binnen het Praktijkleercentrum doorbrachten. 'De studenten leerden regie te nemen over hun leerproces, reflecteerden op hun eigen handelen en volgden workshops', vertelt Anna van der Hoek, hoofd zorgopleidingen (Radboudumc Health Academy). 'Studenten en afdelingen zijn zeer positief over het Praktijkleercentrum, blijkt uit evaluaties. Volgend jaar sluiten eveneens zestien doktersassistenten in opleiding aan bij het centrum. Zo geven we het interprofessioneel leren verder vorm.'

GETIPT

LEVEN EN DOOD, GEZONDHEID EN ZIEKTE, WERK EN ZORG VORMEN VOOR VEEL SCHRIJVERS EN CULTUURMAKERS EEN INSPIRATIEBRON. IN IEDERE RADBODE LEES JE CULTUURTIPS.

Over de grens met diabetes

Boek: 'In de 21 jaar dat ik type 1 diabetes heb, ben ik over heel wat grenzen gegaan. Over mijn eigen grenzen, over de grenzen waar mijn bloedsuikerwaardes zouden moeten zijn én over heel veel landsgrenzen', aldus Inge Verhagen, reizigersverpleegkundige in het Radboudumc. Ze schreef een boek over reizen met diabetes. Met persoonlijke ervaringen, tips, adviezen én paklijsten. € 10.

COLUMN | ETHIEK

MEDEWERKERS VAN DE SECTIE MEDISCHE ETHIEK (IQHEALTHCARE) GEVEN EEN BESCHOUWING OVER EEN ACTUEEL ONDERWERP. DIT KEER WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEKER ANKE OERLEMANS.

Een duwtje in de goede richting

'Elevators are just chauffeurs for cellulite', '-0,6 kcal'. U bent deze kreten vast weleens tegengekomen in onze trappenhuisen. Vormen van nudging: in goed Nederlands 'een zetje geven'.

We weten natuurlijk best wat goed voor ons is, maar het vervolgens ook doen is een tweede... Nudging speelt in op het feit dat wij eigenlijk behoorlijk irrationele wezens zijn die zich laten sturen door signalen uit de omgeving. Van dwang zijn we meestal niet zo gediend; vrije keuze is een groot goed. Met nudging hebben we iets gevonden dat hier het midden tussen houdt. Je wordt niet beperkt in je vrijheid, maar gestimuleerd om een bepaalde optie te kiezen: diegene waarvan de ontwerper denkt dat het de beste is. Veel gedragswetenschappers zijn dol-enthousiast: eindelijk een effectieve manier om mensen aan te sporen tot gezond gedrag! Voor het omgekeerde wordt nudging overigens ook gretig gebruikt: denk aan het schap met snoep bij de kassa van de supermarkt.

Toch zijn er ook kritische geluiden. Het verstoppen van liften werkt goed om mensen te stimuleren meer de trap te nemen, maar voor mensen in een rolstoel is het behoorlijk onhandig. En door bijvoorbeeld expliciet te refereren aan calorieën 'medicaliseer' je de openbare ruimte. Je kunt niet meer gedachteloos de lift nemen, maar wordt als het ware gedwongen aan je cellulitis te denken.

Plus- en minpunten dus. Zolang de liften in ons ziekenhuis nog gewoon te vinden zijn – neem lekker de trap óf de lift en kijk intussen eens om je heen hoe de omgeving wordt ingezet om jouw gedrag te sturen.

Klimaatverandering brengt tropische ziektes naar Europa

Zomerse zoemers zoeken ons op

Wat is het meest gevaarlijke dier op aarde? De witte haai? De ratelslang? Nee hoor. Het is de mug. En dan niet zozeer de mug zelf, maar de ziektes die hij meedraagt. Steeds meer van deze ziektes komen onze kant op.

Jaarlijks sterven meer dan een half miljoen mensen aan ziektes die door muggen worden overgedragen, zoals malaria, dengue en gele koorts. Het merendeel van deze ziektes komt voor in tropische en subtropische gebieden. Maar door klimaatverandering en de toenemende verplaatsing van mensen en goederen over de wereld is de mug *on the move*. Daardoor heeft de Aziatische tijgermug (zie kader) zich al weten te vestigen in Zuid-Europa. Zo zijn er recent een aantal uitbraken geweest van de tropische ziekte chikungunya in Italië en Frankrijk.

Aanvliegen

Een goede oplossing voor het stuiten van de opmars van de gestreepte steekbeesten is er nog niet. Maar daar wordt hard aan gewerkt binnen het Netherlands Center for One Health (zie kader), waar het Radboudumc sinds dit jaar deel van uitmaakt. Een van de vragen waar de onderzoekers aan werken: waarom kan die tijgermug zo goed ziektes verspreiden? Ronald van Rij, onderzoeker bij de afdeling Medische Microbiologie, buigt zich

daarover. ‘Dat vliegen wij in vanuit de mug. Hoe reageert de afweer van een mug precies op een virusinfectie?’

Injectienaald

Dat Van Rij naar het afweersysteem van de mug kijkt, heeft een reden. De mug is namelijk niet zomaar een rondvliegende injectienaald. Een virus moet hard werken om barrières in de mug te overwinnen. Als een mug steekt en virussen via het bloed opzuigt, moet het virus uit de maag in de bloedbaan van de mug zien te komen, zich vermeerderen en in de speekselklieren terechtkomen. Tijdens deze hele reis moet het virus niet alleen fysieke grenzen in het muggenlichaam passeren, maar ook het afweersysteem van de mug trotseren. De werking van het afweersysteem bepaalt dus in belangrijke mate of het virus de reis door de mug overleeft.

Knippen

De muggenafweer werkt totaal anders dan die van mensen. Waar wij een flink pakket aan witte bloedcellen hebben om indringers te lijf

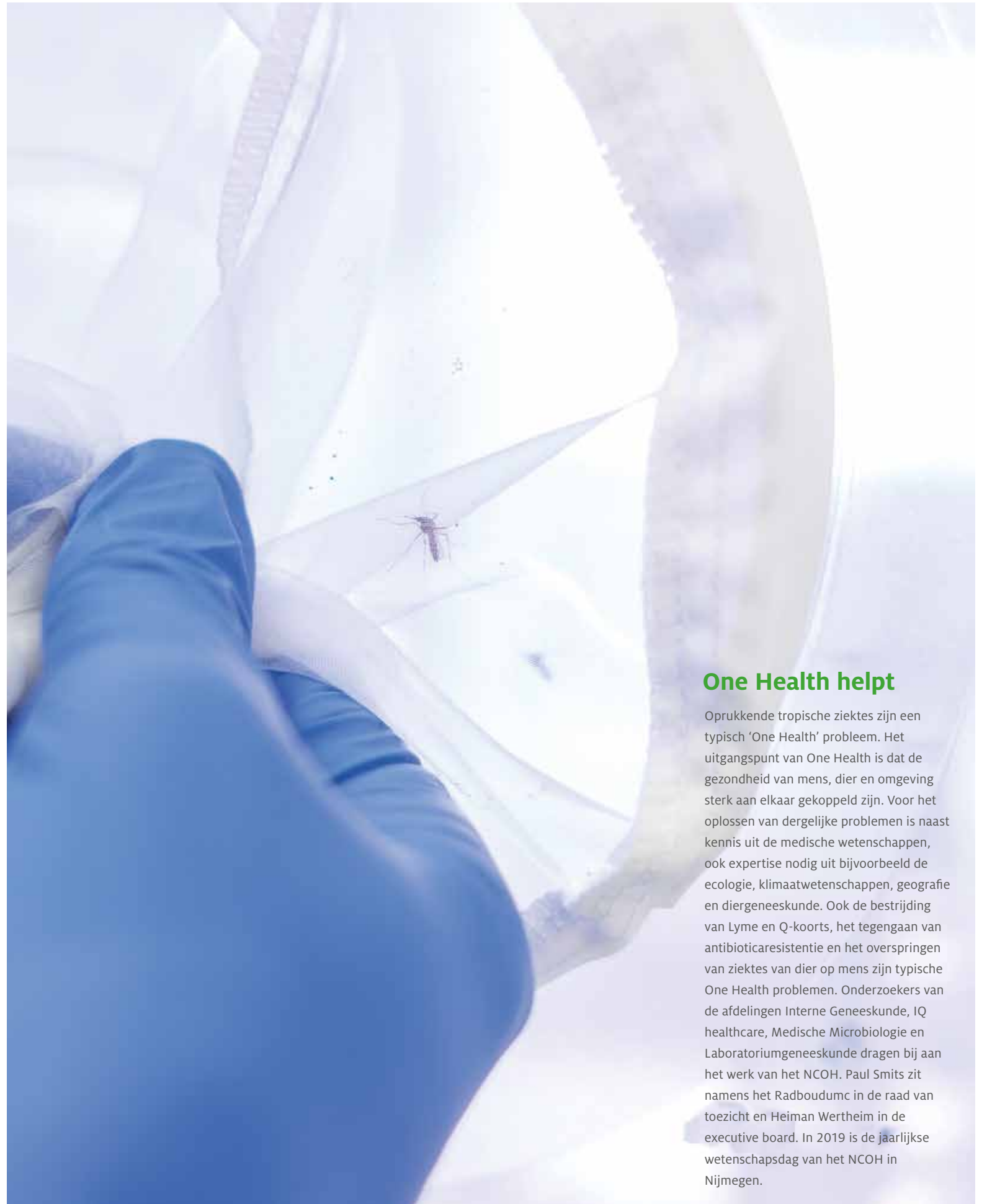
te gaan, hebben muggen dat niet. Hun afweersysteem is een soort schaar dat het erfelijk materiaal van het virus aanvalt. Dit materiaal bestaat uit RNA-moleculen. De mug kan dit met speciale eiwitten in kleine stukjes knippen, waardoor zogenaamde *small interfering* RNA fragmenten (siRNA) ontstaan. Deze fragmenten plakt de mug aan zijn knip-eiwitten. Met de fragmenten als herkenningscode kan de mug meer virus-RNA opzoeken en verder verknippen. Zo remt hij de vermeerdering van het virus. Maar virussen kunnen dit systeem ook weer onderdrukken. Dat doen ze overigens met mate, want ze willen de afweer natuurlijk niet compleet lamleggen. Ze zijn er immers niet bij gebaat dat de mug doodgaat. ‘Bij de siRNA's is overduidelijk dat ze een belangrijke rol spelen in de afweer,’ zegt Ronald van Rij, ‘Als je het mechanisme voor de productie ervan lam legt in de mug, vind je tot wel honderd keer meer virussen. Maar we zien ook zogenaamde Piwi-geassocieerde RNA's (piRNA). Van die fragmenten is veel minder bekend.’

Aangeboren immuniteit

De kleine piRNA fragmenten houden normaal gesproken het erfelijk materiaal van geslachts- en stamcellen stabiel. Pas recent is onder andere door de onderzoeksgroep van Ronald van Rij aangetoond dat ze ook een rol spelen in de afweer tegen virussen. Ook hier wordt viraal RNA in kleine stukken geknipt. Deze fragmenten geven mogelijk antwoord op de vraag waarom muggen zo goed virussen ►

One Health helpt

Oprukkende tropische ziektes zijn een typisch ‘One Health’ probleem. Het uitgangspunt van One Health is dat de gezondheid van mens, dier en omgeving sterk aan elkaar gekoppeld zijn. Voor het oplossen van dergelijke problemen is naast kennis uit de medische wetenschappen, ook expertise nodig uit bijvoorbeeld de ecologie, klimaatwetenschappen, geografie en diergeneeskunde. Ook de bestrijding van Lyme en Q-koorts, het tegengaan van antibioticaresistentie en het overspringen van ziektes van dier op mens zijn typische One Health problemen. Onderzoekers van de afdelingen Interne Geneeskunde, IQ healthcare, Medische Microbiologie en Laboratoriumgeneeskunde dragen bij aan het werk van het NCOH. Paul Smits zit namens het Radboudumc in de raad van toezicht en Heiman Wertheim in de executive board. In 2019 is de jaarlijkse wetenschapsdag van het NCOH in Nijmegen.

De handige bestjes van Ronald van Rij

is principal investigator en hoofd van het laboratorium Experimentele Virologie van de afdeling Medische Microbiologie. Voor zijn onderzoek haalde hij al diverse grote beurzen binnen, zoals een Consolidator Grant van de European Research Council en een VICI-beurs van NWO. Hij werkt overigens niet alleen aan muggen en virussen, maar weet ook veel van vliegen. Zo legde hij bij Het Klokhuis uit waarom de fruitvlieg zo'n handig beestje is voor genetisch onderzoek (www.hetklokhuis.nl/tv-uitzending/3418/Fruitvliegjes)

verspreiden. Van Rij: 'Het meest spannende is dat we stukken erfelijk materiaal van verschillende virussen in het genoom van de muggen terugvinden. Wij zien dat deze virusfragmenten piRNA's kunnen maken, zelfs zonder virusinfectie. Er is blijkbaar een moment geweest in de evolutie dat dit materiaal in het DNA van de mug is terechtgekomen. Onze hypothese is dat dit misschien een vorm van aangeboren immuniteit is. Dat de mug al voorbereid is om een bepaald virus te herkennen. Maar dat is op dit moment nog heel speculatief.'

Virusfragmenten

Dat de tijgermuggen veel ziektes verspreiden is ook terug te zien in het afweersysteem van de mug, legt Van Rij uit: 'Grappig genoeg vinden we die virusfragmenten in het DNA van heel veel verschillende muggensoorten, maar

vooral in muggen die virussen verspreiden, zoals tijgermuggen. Ter vergelijking: in fruitvliegen vinden we geen virusfragmenten in het genoom, in tijgermuggen meer dan honderd. Daar kan een biologische reden voor zijn. We denken dat deze muggen vaker virussen verspreiden en dat we daarom meer virusfragmenten in het DNA vinden. Maar misschien is het wel andersom. Of misschien is het gewoon toeval. Maar als je het genoom van muggen uit verschillende gebieden bekijkt, is het repertoire van die geïntegreerde viruselementen in ieder geval niet hetzelfde. Dat kan misschien voor een deel verklaren waarom sommige muggenpopulaties beter virussen verspreiden dan andere. De tijgermug is in het algemeen een goede verspreider van dengue en zika, maar tegelijkertijd zien we dat de ene populatie dat beter kan dan de andere. Waarom dat is, weten we nog niet.'

Puzzelstukje

De hoeveelheid virusfragmenten in het DNA van de muggen zegt dus niet per se iets over het vermogen om ziektes te verspreiden. Kan onze huis- tuin- en keukenmug dan niet net zo goed een goede kandidaat zijn om virussen te verspreiden? 'Dat is ook zo,' zegt Van Rij, 'wat niet zo heel verbazingwekkend is natuurlijk. Zo verspreidt onze Nederlandse mug het Usutuvirus dat voornamelijk bij vogels voorkomt en vergelijkbaar is met het West-Nijlvirus. Je kunt je afvragen waarom deze muggen geen zika of dengue verspreiden. Daar zullen waarschijnlijk heel veel verschillende factoren een rol bij spelen. Ons werk is een puzzelstukje in het oplossen van die vraag.'

Risico-inschatting

Alle puzzelstukjes bij elkaar dragen hopelijk bij aan een betere bestrijding van ziektes die door muggen worden overgedragen. Van Rij: 'Ons werk aan de mug heeft twee doelen. We willen de functies van de intrigerende klasse

Onaangename tijgers

- De officiële benaming voor de tijgermug is *Aedes albopictus*
- Niet geheel toevallig betekent het Griekse woord *aedes* in het Nederlands zoiets als "onaangenaam"
- Ook *Aedes aegypti*, de Denguemug, is een notoire ziekteverspreider
- Onze Nederlandse muggen behoren tot het *Culex* geslacht
- *Culex* muggen zijn wat minder berucht dan hun *Aedes* vriendjes, maar kunnen ook ziektes verspreiden, zoals Usutu en het West-Nijlvirus

van kleine RNA's beter begrijpen, en we willen fundamenteel inzicht krijgen in de verspreiding van door de mug overgedragen virussen. Op de lange termijn kan dit handvatten geven voor het maken van risico-inschattingen. Als je goed begrijpt hoe de mug een virus verspreidt, kan je je ook gaan afvragen welke virussen de muggen in Nederland kunnen gaan verspreiden.'

Praktijk

Praktische toepassingen op de langere termijn zijn ook mogelijk, vertelt Van Rij: 'Uit het soort fundamenteel werk dat wij doen is bijvoorbeeld gebleken dat de *Wolbachia* bacterie beschermt tegen het verspreiden van virussen door muggen. Er worden nu op twaalf plekken in de wereld muggen uitgezet die met *Wolbachia* zijn geïnfecteerd, in de hoop dat die de rest verdringen en dat daardoor minder virusverspreiding plaatsvindt. Het is dus helder dat ook het hele fundamentele werk belangrijke praktische gevolgen kan hebben.'

Reageren?
radbode@radboudumc.nl

Willem Andréé William Moore

4 VRAGEN AAN

IN DEZE RUBRIEK STELLEN WE PERSOONLIJKE VRAGEN AAN EEN MEDEWERKER DIE EEN RADBOUDPLUIM HEEFT ONTVANGEN.

Lilian Peter (52), SEH verpleegkundige

'Vogelkijken leert mij beter te observeren, ook bij patiënten'

1 Wat is je favoriete plek in het ziekenhuis?

'De lange gang vanaf de kleedkamer, naar de Spoedeisende Hulp. Je voelt de academische sfeer, een gevoel van "hier gebeurt het". Ook het restaurant vind ik fijn. Laatst dronk ik er koffie met mijn vader, je bent even niet in een ziekenhuis. Dat vind ik persoonsgericht, dat je patiënten en bezoekers de gelegenheid geeft tijdelijk in een normale omgeving te zijn.'

2 Wat weten collega's niet over je?

'Niks, ik ben een open boek en vertel alles. Wat wel nieuw is: mijn hobby vogels kijken. Ik heb een verrekijker gekocht en samen met mijn man gaan we de natuur in. Het blijkt hartstikke moeilijk, haha. De Blauwborst vind ik prachtig en thuis heb ik een Groenling ontdekt. Het vogelkijken heeft mij geleerd nog beter te observeren, ook bij patiënten.'

3 Waar ben je trots op?

'Als ik patiënten goed heb geholpen. Soms krijg je dat te horen. Ooit kreeg ik een kaartje van een stiefvader van een jongetje. Dat jongetje was vijf jaar toen hij zijn vader verloor door een auto-ongeluk, hij kwam hier op de SEH. Ik heb het jongetje opgevangen en ben eerlijk geweest over wat er aan de hand was, de stiefvader liet na het incident weten dat hij mij wilde bedanken voor de goede en oprechte zorgen.'

4 Hoe draag jij bij aan een persoonsgericht en innovatief Radboudumc?

'Door nieuwsgierig te zijn. Ik wil van anderen leren en de zorg altijd verbeteren en daarbij kijk ik ook naar andere ziekenhuizen, instellingen en thuiszorg. Persoonsgericht komt ook tot uiting in mijn werk met ouderen. Als aandachtsvelder 'pijn' en 'kwetsbare ouderen' wil ik dat zij op de juiste manier worden opgevangen en behandeld. Door de juiste vragen te stellen kom je ook snel dichtbij de mensen. Laatst nog vertelde een oudere patiënt dat hij vaak wandelt in de Millingerwaard. Ik zei: "Daar kom ik ook geregeld voor de vogels". Zo kom je in gesprek met ze en dat onthouden ze, meer nog dan hoe je het infuus hebt aangelegd.'

PERSONALIA

Naam: Lilian Peters **Afdeling/functie:** SEH **Pluim verdient in:** mei **Vanwege:** Lilian is volgens operationeel manager Frank Spreekmeester een echte professional. Zeer gedreven, met de zorg voor de patiënt hoog in het vaandel. Ze heeft veel aandacht voor de kwaliteit op de SEH, is aandachtsvelder 'pijn' en nauw betrokken bij het opstellen en actualiseren van protocollen.

Reageren?
radbode@radboudumc.nl

Op stap met nieuwe
avond- en nachtcoördinatoren
Kwaliteit en Veiligheid

De hectische stilte van de nacht

Lege gangen, stille bedrijvigheid. De meeste medewerkers zitten thuis voor de buis of gaan op tijd naar bed. Op hetzelfde moment zorgen zo'n 150 collega's ervoor dat ons huis 24/7 doordraait. *Radbode* proeft sfeer in de avond en nacht en gaat op pad met de nieuwe avond- en nachtcoördinatoren die de doorstroom van patiënten verbeteren.

De afgegeven KNMI-code oranje is niet overdreven op dinsdag 29 mei. Om 20.30 uur staan er plassen water tot in de parkeergarage. Het flitst en rommelt nog wat na. Een politieauto rijdt voor bij de Spoedeisende Hulp (SEH), een agent geeft twee dekens af bij de baliesecretaresse. 'Die hebben ambulancebroeders bij gestrande fietsers achtergelaten.' Het is druk op de SEH. 'Het ligt helemaal vol', zegt triageverpleegkundige Peter Sanders, wijzend op het beeldscherm met zicht op alle behandelkamers.

Telefoon roodgloeiend

'En als het op de SEH vol is, hebben wij ook een drukke avond', zegt avond- en nachtcoördinator Alice Hendriks. Haar kamer ligt midden op de SEH, de telefoon staat

roodgloeiend. Ze tuurt op het bedbord dat gekoppeld is aan het elektronisch patiëntendossier Epic. Daar kan ze zien welke bedden er door het hele ziekenhuis vrij zijn. 'Met avondhoofd Alice...', zegt ze telkens als ze de telefoon opneemt. Ze moet nog wennen aan de naamsverandering, nu hun functie is omgedoopt tot avond- en nachtcoördinator Kwaliteit en Veiligheid. 'Wel logisch, want wij vervullen steeds meer een coördinerende rol om de doorstroom van patiënten te verbeteren. Je bent echt de spin in het web. We gaan in de avond en nacht op zoek naar "gastplaatsen" voor patiënten die hier op de SEH binnenkomen en niet naar het eigen specialisme kunnen, omdat daar geen capaciteit is.'

Dat is volgens haar soms een heel gepuzzel:

'Want als er op een afdeling drie bedden vrij zijn, kan het er door de zorgzwaarte van patiënten toch heel druk zijn. We moeten dus goed overleggen met de STIP-verpleegkundigen: "Kunnen jullie deze zorg bieden?" Het is verantwoordelijk werk, je moet zeker weten dat de patiënt goede en veilige zorg krijgt en dat ook de verpleegkundigen zich veilig voelen.' Daarnaast verricht ze allerlei hand- en spandiensten. 'We begeleiden patiënten naar een onderzoek of de OK. We hebben met de semafoon een directe lijn met de Meldpost. Stel dat we onderweg iets verdachts zien, of als we ergens dringende ondersteuning bij nodig hebben. Wanneer afdelingen met spoed medicijnen nodig hebben, kijken wij in het bestand waar ze die nog wél hebben. Laatst ben ik twee uur bezig ►

Er zijn vacatures

Lijkt het je leuk om in de nacht te werken? Een baan als avond- en nachtcoördinator Kwaliteit en Veiligheid? Er zijn vacatures voor deze vernieuwde functie. Het accent ligt op het ziekenhuisbreed waarborgen van veiligheid en kwaliteit in de patiëntenzorg tijdens de avond- en nachtdiensten. Je doet de ziekenhuisbrede opnamecoördinatie, voert de coördinatie uit bij calamiteiten en voert onder meer werkzaamheden uit voor het Mortuarium. Je werkt nauw samen met SEH, verpleegafdelingen, nachtapotheek en de logistiek medewerkers. Verpleegkundigen en medewerkers met een paramedische achtergrond kunnen solliciteren. Meer informatie bij Gabriëlle van den Brul, (024) 3610493.

 Bekijk de vacature op intranet.

geweest om een steriel artikel op Neonatologie te krijgen. Als dat dan lukt, denk je: yes!’

Zoete inval

Het is een zoete inval op haar kamer. Een transportmedewerker komt medicijnen ophalen. ‘Ze zitten bij Geriatrie met smart op deze medicatie te wachten’, zegt ze enthousiast. Studentassistent Rinke Hekkenberg komt binnenlopen: ‘Patiënt X gaat naar E30. Alle bedden liggen daar nu vol.’ Hij helpt de AIOS van Interne op de SEH bij logistieke taken. ‘Wij doen dat wisselend met een poule van zes studenten Geneeskunde die nog geen coschappen lopen. Leuk én leerzaam; het contact met de artsassistenten, je ziet hoe de lijnen hier lopen en je krijgt ook medische kennis mee.’ Wat later steekt technisch monteur Frank van IJzendoorn zijn hoofd om de hoek. Ook de technische mensen draaien 24 uur per dag. ‘Wij komen ’s nachts door het hele huis. Voor een vastzittend patroon in de buizenpost, een verstopt toilet, een te hete kamer, tot de zusteroproep die niet werkt, of als de druk in een isolatiekamer niet goed is. En we krijgen meldingen als er in de technische installaties iets hapert.’ Hij vertelt dat er eerder die avond een calamiteit was. ‘Blikseminslag bij het Ronald McDonald huis. De brandalarmcentrale doet het daar niet meer en de binnen- en buitendeuren haperen.’

De nacht in

Waar overdag de transportkarren rondrijden in de lange gang op de onderverdieping hangt er om 22.30 uur een serene stilte. Een paar verpleegkundigen, nu in korte broek en rugzak, gaan naar huis. Hun dienst zit erop. Anderen komen juist net ‘fris’ binnen en gaan de nacht in. Dan toch een kar. Michiel de Kieft van de Schoonmaak komt terug van zijn laatste klus. ‘Ik heb vanavond vier kamers gereinigd voor patiënten met contactisolatie. Dat moet

heel grondig gebeuren. En als er geen spoedklussen zijn, schrob ik tussendoor de vloeren.’ Hij gaat nu naar huis. Sporadisch wordt hij thuis opgepiept voor een nachtklus.

Om 23.00 uur komt Marc Reuser binnen, hij neemt de dienst van Alice over. ‘Ik heb een oproep gekregen, we moeten naar het Mortuarium’, zegt hij. Lopend door de donkere gangen vertelt hij wat hem trekt in deze baan. ‘In de nacht is het veel gemoedelijker. En je krijgt in deze functie de meest uiteenlopende vragen, waar je creatieve oplossingen voor moet bedenken.’ Bij het Mortuarium staat de begrafenisondernemer al bij de poort te wachten. Marc opent de deur. Twee mannen in zwarte pakken rijden een brancard naar binnen. Samen met Marc hevelen ze de overleden persoon over. Marc print een bandje met naam en geboortedatum en duwt de baar in de koelcel. ‘De derde al vandaag voor Anatomie, da’s uitzonderlijk’, vertelt de begrafenisondernemer. Mensen die zich ter beschikking stellen aan de wetenschap moeten binnen 24 uur in het Radboudumc zijn.

De volgende klus

De volgende klus. Transportmedewerker Rob Peereboom rijdt vanuit de SEH mee met een cardiologische patiënt, die moet uitwijken naar Nefrologie, de afdeling die zich bezighoudt met nieraandoeningen. ‘Tot voor kort deden wij dit zelf in de nacht’, vertelt Marc, ‘maar vanaf januari ondersteunen zij ons. Bijvoorbeeld ook om medicijnen van de ene naar de andere afdeling te brengen. Zo houden wij meer tijd over voor de coördinatie.’ De partner van de patiënt is zichtbaar blij dat ze naar de afdeling kunnen. Ze zit al vanaf de namiddag bij de SEH. ‘Woensdag is mijn man ontslagen uit het ziekenhuis en nu zijn we alweer hier’, zegt ze met een veelbetekende blik. Vluchtig kijkt ze lopend door de donkere gang naar de foto’s van de tentoonstelling over verpleegkunde.

Werken in de nacht, zwaar?

57-plussers hoeven tóch niet verplicht nachtdiensten te blijven draaien. Een aanvankelijk voorstel in die richting is ingetrokken bij de CAO-onderhandelingen. Tijdens het nachtelijk rondje vragen we vier verpleegkundigen: hoe vinden jullie het werken in de nacht?

Alice Hendriks (40)

‘Ik vind het fijn omdat ik mijn kinderen zo meer zie. ’s Morgens zie ik ze soms nog voordat ze naar school gaan. En ik ben om 15.00 uur weer wakker als ze thuiskomen. Ik werk 24 uur per week, meestal zes avond- en zes nachtdiensten. Ik ben dus maar zes middagen per maand niet thuis voor de kinderen. Dat vind ik fijn.’

Marc Reuser (60)

‘Ik werk alleen maar in de avond en nacht en vind dat hartstikke leuk. Tot een paar jaar terug dacht ik als mensen klaagden: “Wat is het probleem, je staat na je laatste nacht eerder op en je bent toch omgeschakeld...” Maar ik moet eerlijk bekennen dat het met het ouder worden niet meer zo werkt. Het kost me meer energie, het voelt telkens als een jetlag. De eerste nacht slaap ik wel, maar de tweede lig ik vaak naar het plafond te staren. Het liefst draai ik daarom meer nachten na elkaar, dan heb ik meer hersteltijd met vier, vijf vrije dagen. Als je te snel weer begint merk ik dat ik niet ben uitgerust voor de volgende reeks diensten.’

Anna Berning (31)

‘Ik raak helemaal uit mijn ritme door de nachtdienst. Ik voel me fijn bij structuur en regelmaat. (Lachend) Eigenlijk had ik met die reden niet voor dit vak moeten kiezen, maar ik zou niet anders willen. Ik heb ontzettend veel plezier in mijn werk. Ik voel me in de nacht wel kwetsbaarder, omdat er in geval van nood minder collega’s in de buurt zijn.’

Relinde Goorhuis (25)

‘Ik vind de afwisseling in diensten wel leuk. In de nacht kan het bij Psychiatrie hectisch zijn, maar ook rustig. Dan heb je tijd voor verslaglegging en werkgroeptaken. Ik maak me in de nacht ook nooit op, laat mijn lenzen thuis en zet lekker mijn bril op. Drie nachten vind ik goed te doen. Met vijf nachten kan ik thuis nog wel eens chagrijnig zijn door de vermoeidheid.’

Fluisterend komt verpleegkundige Anna Berning ons bij Nefrologie met een zaklamp tegemoet. Ze staat met twee andere verpleegkundigen op een vloer van 34 bedden (17 van Nierziekten en 16 van Maag-, darm- en leverziekten). Eén van hen is vliegende kiep over beide afdelingen. ‘Het is druk, we hebben veel instabiele patiënten.’

Infuus inbrengen

Op naar de volgende plek. Marc moet een infuus gaan inbrengen bij een patiënt van Psychiatrie. Voorheen kwam hij daar vaker. ‘Wij zijn nu een Medisch Psychiatrische Unit en daarmee is de focus verlegd’, vertelt verpleegkundige Esther Hendriks later. ‘We hebben allemaal trainingen gedaan en zijn nu geautoriseerd om verpleegtechnische handelingen te doen, maar het prikken van infusen nog niet.’ Ze staat deze nacht samen met collega Relinde Goorhuis op 27 bedden. Het is rustig, één patiënt zit in de schemerige woonkamer bij de tv. ‘Ik heb nu mooi tijd om mijn jaargesprek uit te werken’, zegt Relinde. Marc komt onverrichter zaken terug. Het is niet gelukt met het infuus, de patiënt was te gestrest en opstandig, en heeft erg lastige vaten om te prikken. ‘Ik kan niet meer doen dan mijn best.’ Hij belt het Transport om de patiënt naar de Verkoeverkamer te brengen. Daar wordt hij geprikt door een anesthesist in opleiding. Zo gaat Marc van klus naar klus. ‘Ik loop tijdens een dienst soms wel tien kilometer.’ Bij de Meldpost bij de hoofduitgang hebben ze het om 02.30 uur nog druk met de naweeën van het noodweer. Maar de brandmeldinstallatie bij het Ronald McDonald huis werkt weer. ‘Het is te risicovol om het euvel pas de volgende dag te verhelpen, want daar liggen heel veel mensen te slapen.’ ■

 Reageren?
radbode@radboudumc.nl

Bertine Lahuis over mensgerichtheid en aanspreekcultuur

‘Hier mag je anders denken én doen’

Bertine Lahuis begon in december vorig jaar als bestuurslid in het Radboudumc met de portefeuille patiënten-zorg, kwaliteit van zorg en patiëntveiligheid. Wat zijn haar eerste indrukken na ruim een half jaar? ‘Het patiëntperspectief zit in onze genen.’

In ruim tweehonderd dagen ging Bertine Lahuis bij bijna alle afdelingen op werkbezoek. Ook woonde ze vele zeepkistsessies bij, waar afdelingen en de RvB vertellen hoe ze vorm willen geven aan onze ambitie om het meest persoonsgerichte en innovatieve umc te worden. De voormalig bestuursvoorzitter van kind- en jeugdpsychiatrisch centrum Karakter heeft ruime ervaring in verandertrajecten, durft keuzes te maken en houdt daarbij oog voor de menselijke aspecten.

Hoe is het eerste half jaar je befallen?

‘Heel goed. Alle werkbezoeken, zeepkistsessies en ervaringen zijn heel inspirerend geweest. Persoonsgericht en innovatief, is niet alleen wat willen zijn, het is onze daadwerkelijke “zijnstoestand”. Ik ervaar het Radboudumc als een warme, mensgerichte organisatie, waar je anders mag denken én doen. Dat leidt tot allerlei vernieuwingen; in onderwijs en opleidingen met “bring your own patient”. In het onderzoek door vernieuwende methodieken, denk aan het team van internist Mihai Netea. En ik zie prachtige zorginnovaties, van nieuwe diagnostische technieken bij Pathologie en continue monitoring bij Interne tot 3D-interventies vanuit MKA-chirurgie. Wat persoonsgerichtheid betreft, zit het innemen van het patiëntperspectief in onze genen. Deze zijnstoestand is het goud van het Radboudumc. Daarmee hebben we een voorsprong in de uitdaging om de zorg toegankelijk en betaalbaar te houden. Wat me ook dagelijks inspireert is

ons team als bestuur. Een belangrijke voorwaarde om met elkaar meters te maken in deze tijden van transformatie.’

Je hebt het over warm en mensgericht.

Wat heeft je daarin echt geraakt?

‘Een mooi voorbeeld vind ik het mortuarium. Op een heel persoonlijke, zorgvuldige en liefdevolle manier geeft een klein team daar aandacht aan een goed afscheid. Het persoonsgerichte zie ik ook op onze verpleegafdelingen. Bij Maag-, Darm-, Leverziekten hadden verpleegkundigen een “comfort-mand” voor patiënten gemaakt met een boek, muziek en persoonlijke spullen om het verblijf te veraangemen. Heel menselijk en empathisch. Dat is ook de klik die ik voel met ons ziekenhuis. Ik word daarnaast heel enthousiast van organisaties waar zorg en kennis elkaar raken. Daar heb je veel mensen met een frisse blik, die zich afvragen of het niet anders kan.’

Wat kan er beter?

‘Afdelingen kunnen beter samenwerken en meer elkaars kennis en ervaring benutten, onder andere op gebied van organisatie en innovatie. Verder is het belangrijk dat we keuzes maken, besluiten nemen en uitvoeren. Als umc verlenen we tertiaire zorg, veel tweedelijnszorg kan elders gedaan worden. Als we niet alles meer doen, moeten we meer de samenwerking opzoeken met andere ziekenhuizen, huisartsen, verpleeghuizen en thuiszorg. Een patiënt is vooral thuis, en ►

‘Persoonsgericht en innovatief is niet alleen wat willen zijn, het is onze daadwerkelijke “zijnstoestand”’

krijgt bij voorkeur daar de behandeling. Transmurale zorg vraagt daarom veel aandacht.’

En verder?

‘Verder ervaren veel collega’s een hoge werkdruk. Blijf daarom scherp: wat doe je wel en wat niet? Is elke registratie zinvol? Er wordt veel overlegd, is dat altijd nodig? Ook zijn verdere transformaties nodig in onze zorg. Dan heb ik het bijvoorbeeld over taakver-

schuiving en differentiatie: de juiste professional op de juiste plek op het juiste moment. In het bijzonder denk ik aan een stevigere positionering van onze verpleegkundigen, degenen die de continuïteit van zorg waarborgen. Dit hangt direct samen met kwaliteit. Daarnaast moeten we als we iets afspreken, elkaar daar ook op aanspreken. Medewerkers vinden dat vaak moeilijk. Maar dit is wel cruciaal als het gaat om bijvoorbeeld kwaliteit en veiligheid van zorg.’

Hoe wil je jezelf als bestuurslid neerzetten?

‘Als een verbinder, luisterend en met oog voor het menselijke. Maar ook scherp op inhoud en financiën. Ik zal veel op de werkvloer komen. Zo hoor ik wat collega’s belangrijk vinden en waar ze tegenaan lopen. Mijn aandachtsgebieden zijn patiëntenzorg, kwaliteit en veiligheid, vanuit die inhoudelijke blik zal ik steeds kijken. Denkend vanuit systemen, cultuur en ontwikkelingsfasen – sommige afdelingen zijn verder met de strategie dan andere – wil ik bijdragen aan onze lerende organisatie.

Daarnaast wil ik zorgen voor kruisbestuiving. Als een afdeling een vernieuwing wil oppakken en een andere afdeling is daar verder in, dan breng ik beide graag met elkaar in contact. Overigens doen alle RvB-leden dat. Ook bij calamiteiten kunnen we ervaringen delen. Een afdeling kan leren van eigen fouten, maar een andere afdeling evengoed om die te voorkomen.’

Onze ambitie is om het meest innovatieve en persoonsgerichte umc van Nederland te worden. Gaat dat lukken?

‘Ja, alle ingrediënten zijn er. Onze zijnstoestand waar ik over sprak, sluit daar perfect op aan. Ook de buitenwereld ziet hoe vernieuwend en persoonsgericht we zijn. Daar mogen we trots op zijn. In de patiëntenparticipatie, waarin we al vooroplopen, kunnen we een vervolgschlag maken. Na het meebeslissen en meedenken over de zorg, is de volgende stap om patiënten in te zetten als ervaringsdeskundige in de zorg, bijvoorbeeld als vraagbaak of medebegeleider van andere patiënten.’

Welke tip zou je mee willen geven aan elke medewerker?

‘We kunnen elkaars talenten nog beter benutten. Ga daarover in gesprek met je collega’s, maak daar afspraken over en spreek elkaar er op aan. Jullie mogen mij ook aanspreken op wat ik afspreek. Van elkaar leren en elkaar aanspreken, is essentieel om te excelleren. En zorg dat er dagelijks aandacht is voor de “gun- en fun-factor”. Werk met plezier, en samen krijgen we gewoon meer voor elkaar.’ ■

KORT

Burger durft wel degelijk te snijden in zorgvergoeding

Goed geïnformeerde burgers zijn wel degelijk bereid om keuzes te maken in vergoeding van zorg. Dat blijkt uit het manifest van het Burgerforum ‘Keuzes in de zorg’, dat op 21 juni werd gepresenteerd in Den Haag met de titel ‘Draagvlak voor lastige keuzes’. Het forum spreekt zich uit over behandelingen die vergoed moeten worden, maar ook welke behandelingen niet vergoed zouden moeten worden. Het Burgerforum is een initiatief van het Radboudumc (afdeling Health Evidence), de Erasmus Universiteit Rotterdam en de Radboud Universiteit. In het najaar van 2017 discussieerden 24 burgers uit verschillende lagen van de samenleving over welke zorg we met en voor elkaar willen betalen en welke niet. Initiatiefnemer Rob Baltussen (hoogleraar Zorgeconomie Radboudumc): ‘Hiermee heeft de politiek echt iets in handen om haar keuzes te toetsen en te verdedigen.’

➡ Het manifest en het eindrapport zijn te vinden op www.radboudumc.nl/burgerforum

Patiënt mag gesprek opnemen

Steeds vaker nemen patiënten het gesprek met hun zorgverlener op, ook in het Radboudumc. Wij zijn als organisatie van mening dat het opnemen van gesprekken de zorg in positieve zin kan ondersteunen en patiënten bijvoorbeeld kan helpen bij het maken van de juiste keuzes. Er zijn richtlijnen opgesteld die je als zorgverlener kunt gebruiken om geluidopnames op een positieve en veilige manier te integreren binnen de zorgverlening.

➡ Kijk op intranet onder [services/opnemen van gesprekken](#). Hier staan onze richtlijnen, de handreiking van de KNMG en antwoorden op veelgestelde vragen.

Rianne Ekkelboom nieuwe voorzitter PAR

Rianne Ekkelboom (1956) wordt per 1 september de nieuwe voorzitter van de Patiëntenadviesraad van het Radboudumc. Ze heeft vele jaren ervaring op het gebied van patiëntparticipatie en het behartigen van patiëntbelangen en stond onder meer aan de wieg van de ontwikkeling van patiëntencommunicatie in Nederland. *Op 29 augustus is het officiële afscheid van de huidige voorzitter Jopie Verhoeven.*

DE PATIËNT

IN DEZE RUBRIEK HET PERSOONLIJKE VERHAAL VAN ONZE 'ACADEMISCHE' PATIËNT EN DE REACTIE VAN ZIJN OF HAAR BEHANDELAAR.

VERTROUWEN

‘Er zijn vrouwen die niet zomaar akkoord gaan met ons medisch advies en bijvoorbeeld toch thuis willen bevallen bij een hoog risico zwangerschap, terwijl dat risico's met zich meebrengt. Dan moet je het gesprek op de juiste manier voeren, zodat mensen weten waar ze voor kiezen en je dichterbij elkaar komt. En juist dát is de Poli op Maat, drie jaar geleden opgezet door Jeroen van Dillen en mijzelf. Wij vragen door: wat is er gebeurd, waar ben je bang voor? Dat is nodig: 15 procent van de vrouwen heeft na een bevalling het gevoel een traumatische ervaring te hebben gehad. We werken multidisciplinair - ook de eerstelijns verloskundige neemt bijvoorbeeld deel – en dat kost tijd en een andere mindset, namelijk de patiënten centraal in plaats van het protocol centraal. Soms komt er zelfs een moreel beraad met een medisch ethicus, zo ook bij Annique. We zien dat deze innovatieve en persoonsgerichte manier van werken ruimte schept en weerstanden weg neemt, zowel bij vrouwen als bij de zorgverleners. En dat vrouwen die eerst de hakken in het zand zetten, uiteindelijk kiezen hun wensen te combineren met onze adviezen en toch hier bevallen...’

MARTINE HOLLANDER, GYNAECOLOOG, JPC VERLOSKUNDE OP HET GEBIED VAN PATIËNTGERICHTE ZORG

Annique Holleman (33) beviel in augustus 2015 van een gezonde baby en dat ging alles behalve vlekkeloos. Het werd een keizersnede en het hartfilmpje van de baby sloeg voortdurend alarm. De tweede bevalling zou thuis zijn, dat wist ze zeker. Tot Annique op de Poli op Maat kwam in het Radboudumc Amalia Kinderziekenhuis.

ervaringen en we hebben alle mogelijkheden en risico's besproken. Er wordt dan niet gezegd “dat kan niet” maar ze geven aan wat de mogelijkheden zijn met de voor en nadelen daarbij. Het is een gesprek waardoor je zelf beter begrijpt waarom keuzes worden gemaakt en waardoor er een plan komt dat voor iedereen goed voelt. Uiteindelijk is alles natuurlijk gegaan. Met mijn verloskundige ben ik vrij snel naar het ziekenhuis gegaan en daar ben ik in vijf uur alleen met haar en op mijn manier bevallen. In het bad kon ik de weeën opvangen zoals ik wilde, maar ik vond het geen probleem om uit bad te komen om de uitdrijvingsfase te doen, zoals het behandelteam dat graag wilde. Ze zeiden dan: “We zouden het fijn vinden als je uit bad komt, maar het is jouw bevalling”. Mijn verloskundige heeft nog één keer overlegd met de dienstdoende gynaecoloog Martine Hollander en voordat ik het wist was Emma er en had ik de bevalling gehad waarvan ik droomde. In het begin van mijn zwangerschap zei ik: “Ik vang mijn eigen baby zelf wel”. Maar nu beveel ik iedereen met een medische indicatie en een zorgvraag buiten de richtlijn aan even naar het ziekenhuis te gaan om zich te laten informeren, al ben je nog zo tegen een ziekenhuisbevalling.’ ■

‘Na een lange bevalling die niet wilde vlotten, ben ik in augustus 2015 van mijn eerste kind bevallen met een keizersnede. In het ziekenhuis met 24 uur lang een piepje in mijn oor van het CTG, het apparaat dat het hartje van de baby controleert. Daarom had ik bij mijn tweede zwangerschap mijn zinnen gezet op thuis bevallen. Maar: uiteindelijk vonden mijn man en ik het risico van thuis bevallen te groot, want het litteken van de keizersnede kan scheuren. Dus wilde ik uiteindelijk wel in het ziekenhuis bevallen, maar met mijn eigen verloskundige. En omdat dat een zorgvraag buiten de richtlijn is kwamen we op de Poli op Maat terecht. Ik had een bevalplan opgesteld, en dat hebben we met gynaecoloog Jeroen van Dillen besproken. We hebben het gehad over mijn

2 luxe appartementen te huur in Estel Residence

Barbarossastraat 95 en 99
Nijmegen
Per direct beschikbaar

Bel voor info 06-53532921
www.acmmakelaardij.nl

RONDVRAAG

Gijs Munnichs Michiel Moormann

Geef mij maar een menslievende vakantie

Zon, zee en strand? Cultuur of sportief bezig zijn? Er zijn veel manieren om vakantie te vieren. Sommige medewerkers kiezen voor een andere invulling, zij doen vrijwilligerswerk. Ze helpen tijdens hun vakantie mensen die hulpbehoevend zijn. Wat drijft deze collega's? En wat levert het ze op? Vier van hen aan het woord over hun bijzondere, menslievende vakantiebesteding.

Mascha Schijvenaars, researchanalist Genetica

‘DE HELE WEEK LOOP IK VERKLEED ROND’

‘Ik begeleid vakanties voor volwassenen met een verstandelijke beperking, waarbij een cultureel thema centraal staat. Dit jaar is dat een muziekweek in Ubbergen, waar we een rock-'n-roll-cd gaan opnemen. In voorgaande jaren heb ik onder meer schildersweken begeleid. Dit geeft veel voldoening. Na een week ben je gesloopt, maar het levert zoveel energie op. Het is intens om een week met deze mensen op te trekken. Je hebt het dan niet over politiek of wereldproblematiek, maar over Frans Bauer en Jan Smit. Het nodigt me uit om, naast mijn verantwoordelijke rol, ook lekker gek te doen. De hele week loop ik verkleed rond. Terug op de werkvloer moet ik echt even bijkomen. Maar ik leer er ook van. Ik heb er meer geduld door gekregen, ik leer er beter door samenwerken, en ik kan beter hoofd- en bijzaken onderscheiden, in de zin van wat echt belangrijk is.’

Hanny Rensen-Peters, verpleegkundige Oogheelkunde

‘DEZE REIZEN MAKEN MIJ RIJK’

‘Ik doe al twintig jaar vrijwilligerswerk tijdens mijn vakantie. Dit jaar ga ik naar Dwingelo, waar ik als verpleegkundige oudere mensen van 70 tot 90 jaar, hulp bied. Deze mensen zijn licht hulpbehoevend, bijvoorbeeld bij het wassen of omdat ze slecht ter been zijn. We verblijven in een hotel, van waaruit we vooral culturele tripjes ondernemen, naar een kerk of museum. Mensen hebben boeiende levensverhalen, interessant werk gedaan; ik leer veel van hun wijsheid. Eerder heb ik, jarenlang, terminaal zieke mensen vergezeld bij hun pelgrimstocht naar Lourdes. Zij zijn niet te genezen, maar ze putten er kracht uit om in Lourdes te zijn. Dat maakt hun lot draaglijker, heel bijzonder om te zien. Mijn reizen als vrijwilliger hebben me veel gebracht. Ik leer erdoor niet te oordelen. In een week tijd leer je mensen intensief kennen, er zit altijd een verhaal achter een verhaal. Ik heb ook gehandicapten begeleid tijdens skivakanties. Na een dag zie ik iemands handicap niet meer. Ik zie de mens, hoe iemand lacht, hoe iemand is. Ik wil niet zozeer de wereld verbeteren, deze reizen maken mijzelf rijk. Ik haal er inspiratie en energie uit.’

Inge Verhagen-Stolk, reizigersverpleegkundige Radboud Travel Clinic

‘HET IS MAAR NET WAAR JE WIEG HEEFT GESTAAN’

‘Ik ben met mijn man meerdere keren in Namibië geweest, waar we ons inzetten voor de diabeteszorg. Er is daar nauwelijks iets bekend over diabetes. Diagnoses worden gemist, patiënten krijgen ernstige complicaties. Als de diagnose type 1 diabetes wordt gemist, overlijdt de patiënt snel. In sommige dorpen denken mensen zelfs dat deze diabetesvorm besmettelijk is. Samen met een bevlogen Namibische verpleegkundige lichten we de bevolking en artsen en verpleegkundigen voor over diabetes. Ook nemen we materialen mee, zoals bloedsuikermeters. Ik heb ook diabetes type 1. Onlangs verscheen mijn boek over reizen met diabetes (zie Getipt, pagina 7). Ik heb het geluk dat ik in Nederland goede zorg krijg. In Namibië zie ik dat mensen met dezelfde ziekte doodziek zijn. Schrijnend. We willen in Namibië in elk ziekenhuis één of twee mensen laten opleiden tot diabetesverpleegkundige. Ook willen we de weinige zorgverleners met kennis van diabetes – nog geen tien in Namibië – bij elkaar brengen, zodat ze elkaar kunnen inspireren. Hiermee bezig zijn helpt me te relativeren. Daarnaast kan ik mijn diabetes type 1 zo voor mijn gevoel op een positieve manier inzetten.’

Petra de Vries, researchanalist Genetica

‘IK HOOR HEEL HEFTIGE VERHALEN’

‘Ik ga als groepsleiding mee op een vakantie voor kinderen die het moeilijk hebben. Ze hebben het thuis niet breed, er is sprake van een instabiele thuissituatie of ze hebben aandoeningen zoals ADHD en autisme. Een week lang zet ik deze kinderen in het zonnetje. Ik begeleid dit jaar oudere kinderen op een kamp in Veldhoven. Daar ga ik leuke dingen met ze doen: bowlen, bouncen en mountainbiken bijvoorbeeld. Dit is zo heerlijk, hierin haal ik echt het kind bij mezelf naar boven. Ik mag een week lang spelen. Ik hoor ook heftige verhalen, van kinderen die mishandeld worden, misbruikt zijn, thuis niet of slecht te eten krijgen. Dat komt heel erg binnen. De eerste paar jaar vond ik het heel lastig om na een week die kinderen weer los te laten, nu lukt dat beter. Ik kan er eventjes aan bijdragen dat ze alles kunnen vergeten. Na deze vakantie moet ik echt uit mijn bubble komen; het is letterlijk weer landen straks op mijn werk.’

COLLEGA'S

MOOIE WOORDEN HOREN BIJ EEN JUBILEUM, AFSCHIED OF BIJ NIEUWE COLLEGA'S. DEZE PAGINA'S STAAN ER VOL VAN, SPECIAAL VOOR AL DIE COLLEGA'S DIE IETS TE VIEREN HEBBEN.

25 jaar in dienst

Annelies Akkerman-van Os

Verpleegkundige

'Annelies is een betrokken verpleegkundige, met aandacht voor de patiënt en iedereen om haar heen. Ze pakt haar taken als PAM'er en aandachtsveld gynaecologie serieus op en weet haar collega's hierin te betrekken. Na tien jaar op de SSU is ze sinds maart 2018 overgekomen naar C53 Heelkunde. Annelies is een zeer gewaardeerde collega!' *Nicollé van der Kort, teamleider C51 Vaatchirurgie / C53 SSU Heelkunde*

Joyce Roelofs

Analist

'Joyce startte haar loopbaan bij de MMB als analist virologie/serologie. Na enige tijd kwam daar de moleculaire diagnostiek bij. Sinds kort heeft Joyce een volgende stap gezet en is ze ook coördinator van het bevolkingsonderzoek HPV geworden. Ze is een super collega: kundig, ervaren, gedreven, sociaal, creatief en flexibel inzetbaar.' *Ella Driessen, teamleider patiëntenzorglab en Judith Kuipers teammanager Medische Microbiologie*

Ellen Sarelse-Berkien

Secretaresse patiëntenzorg

'Ellen heeft zich de afgelopen jaren voor verschillende werkzaamheden ingezet, maar houdt zich nu vooral bezig met het afhandelen van binnenkomende telefoongesprekken in het callcenter op de polikliniek. Ze werkt nauwkeurig, is attent, vriendelijk naar patiënten en collega's en werkt met veel plezier. Haar inzet en betrokkenheid worden door haar collega's zeer gewaardeerd.' *Gidi van Neerven, zorgmanager en Maaïke van Sonsbeek, operationeel hoofd Neurologie*

Meer mooie woorden lezen? Ga dan naar intranet voor uitgebreidere lofuitingen. (Kijk onder **Nieuws** bij **Jubileum** en **Afscheid**.)

40 jaar in dienst

Inge Brouwers

Analist

'Inge heeft zich eerst binnen de Klinische Chemie gespecialiseerd. In 2004 kwam ze samen met zes collega's bij het Laboratorium Medische Immunologie (LMI) om de Humorale Immunologie gestalte te geven. Ze heeft aan verschillende projecten deelgenomen voor het opzetten van nieuwe tests. Inge is kleurrijk én heeft gevoel voor kleur. Ze heeft dan ook de opleiding voor kleurconsulent gevolgd en menige collega van kleuradvies voorzien!' *Gepke Visser, hoofdanalist LMI, Muriel van der Weijde, bedrijfsvoerder LMI, afdeling Laboratorium-geneeskunde*

Rian Janssen

IC-verpleegkundige

'Met veel plezier en grote betrokkenheid zorgt Rian voor haar patiënten en hun naasten. Ze is een zeer gewaardeerde collega binnen de Intensive Care afdeling. We kennen Rian als een sportieve persoonlijkheid met een groot doorzettingsvermogen.' *Mieke Meulendijks, zorgmanager IC, vloer C3a-b*

Marjo Lemmers-Klaassen

Verpleeg-voedingsassistent

'Marjo is haar carrière gestart als kraamverzorgster, maar werd hier voedingsassistent op een volwassenafdeling. Later maakte ze de overstap naar de kinderkliniek, waar ze nu werkt op Q2S als verpleeg-voedingsassistent op de medium care Kindergeneeskunde. Ze is een harde werker en een flexibele collega, met gevoel voor humor.' *Hannie de Haas, teamleider MC kindergeneeskunde*

Pensioen

Thea van Deelen

Secretaresse

'Thea heeft ruim 35 jaar in het Radboudumc gewerkt in verschillende secretariële functies. De laatste jaren werkte zij in het Amalia ziekenhuis op het secretariaat patiëntencorrespondentie. Thea is een zeer kundige en accurate collega met veel kennis! Dankjewel voor je jarenlange inzet!' *Maïke Derks-Frederix, verpleegkundig teamleider, poli Kindergeneeskunde*

Tiny van Uden

Medisch Instrumentatie technicus

'Na 43 jaar gaat Tiny vervroegd met pensioen. Momenteel werkt hij als medisch technicus bij de Vakgroep RDS (Reiniging, Desinfectie & Sterilisatie. Wij kennen Tiny als een collegiaal, ruimdenkend, relativerend, nuchter, gezellig en betrokken mens. Hij is een meester in het opknappen en weer aan de praat krijgen van "nostalgische apparatuur". De slagzin "Miele, er is geen betere" betekent voor Tiny, "Miele, er is geen andere". Wij gaan hem missen.' *Cor Coopmans, manager MTKF Service, Ernest Prins, manager MTKF*

Ingrid Langhorst

Secretaresse

'Na ruim 38 jaar gaat Ingrid met vervroegd pensioen. Ze begon bij de facilitaire dienst en was al snel in verschillende functies op verschillende afdelingen inzetbaar. Zo kwam ze op de IC waar ze door de jaren heen als secretaresse van de IC en MC werkzaam is geweest. Vol enthousiasme en interesse in de ander bracht ze met haar lach een fijne werksfeer. Met veel plezier kijken we terug op de jarenlange samenwerking!' *Karin Cornelissen, zorgmanager MC, afdeling Intensive Care*

Annelie Schellekens

Analist

'Na bijna 45 jaar gaat Annelie Medische Microbiologie verlaten. Ze is een echte Radboudiaan. Naast haar werkzaamheden op MMB is ze ook lid van de BHV, de Ondernemingsraad en de Personeelsvereniging. Ze was simulatiepatiënt bij rampoefeningen en AMD-contactpersoon. Annelie is een bereidwillige collega, die altijd wil bijspringen. Ze werkt hard en vol enthousiasme. Ze gaat nu genieten van haar culturele en sportieve hobby's.' *Judith Toonen en Carla Bartels, teammanagers Bacteriologie*

Daniël Akihary

Logistiek medewerker

'Daniël is meer dan 40 jaar werkzaam geweest in verschillende functies bij het servicebedrijf, grotendeels als logistiek medewerker. In deze jaren hebben we Daniël leren kennen als een hardwerkende en betrokken collega. We wensen hem alle goeds voor de toekomst.' *Bram Kurstjens, operationeel manager logistiek*

Hein Weijers

Logistiek medewerker

'Op 14 augustus 2018 gaat onze gewaardeerde collega Hein Weijers met pensioen. Hij is jarenlang werkzaam geweest bij logistiek, onder meer voor de teams afvalinzameling en textiel. In deze jaren hebben we Hein leren kennen als een stille kracht; hardwerkend en betrokken. We wensen hem alle goeds voor de toekomst.' *Bram Kurstjens, operationeel manager logistiek*

Lammy Elving

Internist

'Lammy werkt sinds 1983 in het Radboudumc. Vanaf het begin heeft zij zich gespecialiseerd in de behandeling en begeleiding van patiënten met diabetes mellitus, en hierop gepromoveerd. Met laagdrempelige toegankelijkheid en een scherp oog voor de context van de patiënt verleende zij integrale zorg. Lange tijd was zij chef de policlinique en spil van het multidisciplinair poliklinisch voetsprekkuur. Ze heeft bijgedragen aan talloze landelijke protocollen, onder meer rondom de begeleiding van vrouwen met diabetes en zwangerschap. Als collega waarderen wij haar om haar betrokkenheid, mensenkennis en collegialiteit.' *Jan Smit, hoofd Interne Geneeskunde, Cees J. Tack, hoofd Diabetessectie*

José Daniëls-Janse

Secretariele medewerker

'Na 29 jaar in het Radboudumc, waarvan 14 jaar bij de afdeling Interne Geneeskunde, gaat José met pensioen. Als archiefmedewerker en later als secretariael medewerker/gastvrouw op de frontoffice van het stafsecretariaat heeft zij met veel inzet en betrokkenheid gewerkt. Ze is een gezellige collega en met haar humor en no-nonsense mentaliteit wist ze de zaken te relativeren.' *Sandra Eichelsheim, hoofd stafsecretariaat en Fons Verstralen, bedrijfsleider Interne Geneeskunde*

Maria van Ammers

Adviseur Design en Advies

'Maria is in het Radboudumc gestart als teamleider schoonmaak en uiteindelijk als adviseur Inrichting, Design en Advies (IDEA) geëindigd. We gaan haar betrokkenheid, professionele houding en persoonlijke noot ontzettend missen! We wensen haar veel geluk en gezondheid voor de toekomst.' *Norbert Janssen, hoofd Vastgoedmanagement*

HET MOMENT

IN DEZE RUBRIEK VERTELLEN MEDEWERKERS OVER EEN BIJZONDERE ERVARING TIJDENS HUN WERK IN HET RADBOUDUMC. DIT KEER **MAAIKE VAN ASPEREN**, ERGOTHERAPEUT OP DE AFDELING REVALIDATIE.

‘Opeens zie ik paniek in zijn ogen’

‘Wij gaan als ergotherapeuten regelmatig op huisbezoek. Zo kwam ik bij een patiënt die PLS heeft, dat is een progressieve neurologische aandoening die motorische zenuwcellen aantast. Het leidt tot stijfheid en spasticiteit van spieren van de mond, benen en armen. Deze man kan zich nauwelijks bewegen en vanaf 2010 ook niet meer praten.

De thuiszorg vraagt zich af of de stalift nog wel veilig is, daar ga ik naar kijken. In gesprek bij de patiënt geef ik aan dat ik het inderdaad onveilig vind. “U kunt er zo tussendoor glijden”, leg ik mijnheer uit. Opeens zie ik paniek in zijn ogen. Met oogbesturing kan hij tekst maken op een computerscherm. Dat gaat heel langzaam. Woord voor woord formuleert hij: “Dan... hoeft... het... voor... mij... niet... meer.” Ik schrik van zijn reactie. Hij geeft aan hoe belangrijk het voor hem is, dat hij rechtop in die lift kan hangen. Al is het maar een paar minuten per dag. Het geeft hem een gevoel van vrijheid. Het ziet er niet prettig uit als je hem ziet bungelen in die stalift. Je vraagt je af

wat de meerwaarde is. Maar voor hem is het héél belangrijk, het draagt bij aan zijn kwaliteit van leven. We hebben er alles aan gedaan om het voor hem mogelijk te houden. Ik ben zelf in de lift gaan hangen, met de band om mijn buik en de steunen bij mijn scheenbenen. En we hebben het op de meest veilige stand ingesteld. De thuiszorg heeft enthousiast meegedacht, om het voor hem en voor hen, qua tillen, zo goed mogelijk te regelen. We evalueren nu elk half jaar hoe het gaat. Mijnheer kan nog steeds elke dag een paar minuten rechtop “staan”. Waarom dit moment mij zo aangrijpt? Die paniek in zijn ogen, het besef dat hier iets heel belangrijks voor hem speelt waar wij bijna aan voorbij zijn gegaan. Wie ben ik om zijn moment af te pakken? En die boodschap letter voor letter: “Dan hoeft het voor mij niet meer!” Het was voor mij opnieuw een bevestiging niet vanuit je eigen optiek te handelen, maar dat je altijd moet uitgaan van de behoefte van de patiënt.’

📷 Jannie Meussen 📷 iStock

COLOFON

Radbode is het personeelsmagazine van het Radboudumc en verschijnt 9 keer in 2018

Redactie Willem André (hoofdredacteur), Jannie Meussen, Gijs Munnichs

Contentcommissie Miranda Bennink, René Bindels, Mirjam van Dijk-Jager, Gerben Ferwerda, Roos de Gouw, Miranda Heijser, Marja Jilissen, Bart Kiemeney, Annie Moedt, Angela van Remortele, Jessica Vogel

Aan dit nummer werkten mee Paul Lagro, Michiel Moormann, Anke Oerlemans, Eric Scholten, Marcel Wortel

Correspondentie vragen over bezorging via radbode@radboudumc.nl **Concept en realisatie** ZB Communicatie & Media (zb.nl) i.s.m. Janita Sassen en Modderkolk Grafische Projecten **Advertenties** Bureau van Vliet, (023) 571 47 45 of zandvoort@bureauvanvliet.com **Oplage** 12.000 exemplaren. De volgende Radbode verschijnt op 7 september 2018.

 Willem Andréé Paul Lagro

ACHTEROP

IN DEZE RUBRIEK STAPT EEN MEDEWERKER ACHTEROP DE FIETS BIJ EEN COLLEGA. UIT NIEUWSGIERIGHEID, WANT OP DE WERKVLOER KOMEN ZE ELKAAR NIET TEGEN.

#persoonsgericht
en innovatief:
thuis antibiotica

Mirjam

Nikki

Dit keer springt verpleegkundige van de afdeling Heelkunde **Nikki van Wijngaarden** achterop bij verpleegkundig specialist van de afdeling Interne Geneeskunde **Mirjam Tromp**. Mirjam staat aan de wieg van het OPAT-team, een multidisciplinair behandelteam voor patiënten die met intraveneus - via de ader - antibiotica gewoon naar huis kunnen. OPAT staat voor Outpatient Parenteral Antimicrobial Therapy.

Nikki 'Wat is het OPAT-team?' **Mirjam** 'Een multidisciplinair behandelteam voor patiënten die vanuit ons umc naar huis kunnen om daar intraveneus antibiotica te krijgen. Dat zijn er ruim tweehonderd.' **Nikki** 'Waarom zijn jullie nodig?' **Mirjam** 'Als er geen goede begeleiding is, kan dat leiden tot een onjuiste indicatiestelling, vertraging in de "aanvraag nazorg" en tot problemen tijdens de behandeling thuis.' **Nikki** 'Patiënten worden al langer thuis behandeld?' **Mirjam** 'Het aantal neemt alleen maar toe, dus dat is een belasting voor het Transferpunt. Ook miste er kennis over wat kan in de thuissituatie en informatie voor patiënten.' **Nikki** 'Werkt het team goed?' **Mirjam** 'We zien na een half jaar dat de ligduur verkort, en dat we sommige patiënten zelfs helemaal niet hoeven op te nemen.' **Nikki** 'Zijn jullie er voor alle patiënten?' **Mirjam** 'Alleen niet de patiënten van de kinderkliniek, Dekkerswald, TPV-patiënten en terminale patiënten.' **Nikki** 'Is het hele OPAT-Team al betrokken als de patiënt in consult is?' **Mirjam** 'Niet altijd alle leden. In het team zitten infectiologen, medewerkers van het Transferpunt, de Apotheek, en Medische Microbiologie. Maar bijvoorbeeld voor patiënten van Heelkunde zijn niet altijd infectiologen betrokken.' **Nikki** 'Zien jullie de patiënt voor die naar huis gaat?' **Mirjam** 'Ja, we geven informatie; thuis gebruiken we bijvoorbeeld elastomeerpompjes, die lopen binnen bepaalde tijd vanzelf leeg en worden daarna weggegooid. En het toedieningschema is vaak anders dan in het ziekenhuis.' **Nikki** 'Wat voor infuus gebruiken jullie?' **Mirjam** 'Meestal een perifeer ingebracht centrale katheter die wordt ingebracht in de bovenarm. Mensen kunnen vrij bewegen.' **Nikki** 'Zien jullie de patiënten nog op de poli?' **Mirjam** 'Als patiënten naar huis zijn, bellen we en volgen we ze tot het klaar is. Er is een lijn met de hoofdbehandelaar en als de einddatum nadert, communiceren wij dat naar Apotheek en de thuiszorg. In de toekomst willen we een poli voor OPAT-patiënten openen.' ■

Wil jij ook bij een collega achterop?
Laat het weten via radbode@radboudumc.nl